

KRISLAI

Butlerių Paaugstinimas.
Ruošimasis Prieš
Audėjus.
Neapkenčia Teisybės.
Ant Kryžkelių.
Suuodžia Žmogieną.

Rašo A. Z.

Tuo pačiu laiku, kaip prezidento Coolidge'aus prietelius ir priešūnijas kampanijos menadžeris William Morgan Butler tapo apdovanotas mirusio senatoriaus Lodge vieta, Butlerio sūnus Morgan tapo išrinktas vatos fabrikantų nacionalės sąjungos prezidentu.

Morgan Butler yra direktorium savo tėvo fabrikuose, Butler Mills and Nema-sket Mills, Taunton, Mass., taipgi Bostono ir Worcesterio Elektrikos Kompanijoj, kurios prezidentu yra jo tėvas. Savo tėvo politiką sūnus visuomet aklaui sekė. Abudu jie yra griežčiausi organizuotų darbininkų priešai.

Nuo užsibaigimo pasaulinio karo iki dabar jau penkis sykius algos nukiršta darbininkams Butlerio fabrikuose New Bedforde. Unijistai nujaucia, kad fabrikantų pasiskyrimas Morgano Butlerio prezidentu reiskia ruošiamąjį puolimą ant visų darbininkiskų organizacijų, kokios tik randasi naujos Anglijos audinycio-e.

"Taikos Kongrese", Buffalo, N. Y., jaunas meksikietis, Herbert Sein, sušuko į pasaulio jaunuolius sukilti prieš karą ir pasmerke bažnyčių nusistatymą laike pasaulinio karo. Delei to kilo mažytis karas pačiame kongrese. William Otto, vietinis delegatas, paško ir pradėjo skandalyti. Jį pasekė kiti. Pasigirdo žodžiai: bolševikas, neamerikonas, nepatriotas.

Buržuazija ir bažnyčia visuomet iškolioja tuos, kurie drįsta viešai paminėti jų bendras kaltes.

Gailėtis reikėtų policistų, kurie stovi ant kryžkelių. Automobilų išdeginto gazono dūmai smaugia juos. Policijos rekordai parodo, kad kiekvieną mėnesį iš serganciuju daugiausia būna kryžkelių tvarkdariai. Šitų ligonių skaičius pasididino.

Policistai turėtų suprasti, kad tik organizuotas darbas yra vienatinė spēka kovai prieš pavojų sveikatai ir sąlygas, prie kurių tokis pavojus gali egzistuoti.

Plieno magnatai Gary ir Schwab užmezgė artymiausius ryšius su Amerikos militaristais. Jie sakosi esą labai patenkinti, kad valdžia prašo jų patarimų ir kooperacijos armijai bei laivynui. Schwab sako: "pereitasis karas mums lėšavo apie \$1,000,000 kiekvieną dieną. O vis tai buvusi pasekmė militaristų ir industrijos nepri-sirengimo."

Gary filosofuoja, kad be-giu 8 mėnesių galima sumobilizuoti ir išlavinti šešios armijos iš 3,500,000 vyrų. Esą, valdžiai nelėšuoju pri-vienas centas šiu planų pri-rengimas.

Suuodami naujo karo artinimasi, vėrnai jau ruo-

Pirmas Lietuvių Darbininkų Dienraštis.
Išeina Kasdien Apart Nedėdienių.

L A I S V Ė

LITHUANIAN DAILY

Darbininkai Visų Šalių, Vienykites! Jūs Nieko Nepralaimėsite, Tik Retėžius, o Laimėsite Pasaulį!

No. 277

TELEPHONE STAGG 3878 Brooklyn, N. Y., Sereda, 19 d. Lapkričio (November), 1924

Pavienio Numerio Kaina 4c.

Metai XIV, Dienraščio VI

GOMPERSINĖ DARBO FEDERACIJA PRARADO 1,202,765 NARIŲ

PATS GOMPERSAS FORMALIAI PAREIŠKĖ, KAD NEUŽILGO JIS TURES PASITRAUKTI.

La Follette'o boikotuoja paskyrė komiteto galva.

El Paso, Texas. — Samuel Gompersas, reakcinis Amerikos Darbo Federacijos vadovas, atidarydamas šios federacijos 44-tą metinę konvenciją čia 17 lapkričio, pareiškė delegatams, kad laikas jau nebetoli, kuomet jis turės liautis būti prezidentu organizacijos.

Gompersas paskyrė John Sullivan iš New Yorko galva Taisyklių Komiteto, taipgi paskyrė jį pirmininku komiteto priėmimui delegatų iš Meksikos federacijos. Ypatingumas šiame žygyje yra tame, kad John Sullivan buvo vienas iš tų, kurie vadovavo boikotavimui La Follette'o baigiantis pereitų

rinkimų kampanijai, paduodant dalį gompersinės federacijos balsų už demokratų kandidatą Davis. Kadangi federacija anksčiau buvo užgyrusi La Follette'o kandidatūrą, tai šis "sukilėlių" pasielgimas, buvo manoma, išauksias Gomperso rūstybę. Tačiau išėjo atbulai. La Follette'o boikotuoja jai ne tik negavo kailin, bet, kaip matom, dar tapo išaugstinti.

Prarado 1,202,765 narius. Federacijos viršininkų raportas parodė, kad narių mažėjimas, prasidėjęs 1921 m., tęsiasi iki dabar. Iš viso šios federacijos išstojo 1,202,765, sulyginus su jų skaitliu 1920 m., kuomet buvo 4,078,761.

FRANCIJOS SENATAS SUTEIKĖ AMNESTIJĄ CAILLAUX'UI

Paryžius. — Francijos senatas suteikė amnestiją, dovanojimą bausmės, buvusiam ministeriui Malot ir buvusiam premjerui Joseph Caillaux'ui, kuris buvo pasmerktas už įtariamus šalies išdavimo veikimus laike karo. Premjeras Herriot rėmė šį senato žygi, pažymėdamas savo prakalboj, kad "valdžia dabar neturinti intencijos daryti peržvalgą šio viso dalyko. Mes nedovanotume bausmės tikram šalies išdavikui, bet Caillaux'o byloj išdavystės nėra."

Joseph Caillaux, piniguočius ir politinis vadovas, buvo žymus žmogus buržuaziniame pasaulyje pirm pasaulinio karo. Jis buvo pasmerktas neva už slaptus ryšius su Vokietija delei susitaikymo kompromisu.

PERSEKIOJA RŪKORIUS

New Yorke pereiname pamedelyje buvo suareštuota ir nuvesta teismabutin 103 rūkoriai už laužymą įstatymo, draudžiančio rūkinti pavojingose vietose. 42 atsisakė mokėti pinigine bausmę, pasirinkdami geriau kalėjimą. Surakintomis rankomis jie tapo nuvesti į Tombs kalėjimą. Vietni darbininkai, užsimokėjo po \$20, o darbdaviai po \$250.

MISKO TRUSTAS PASMERKĖ AIDOBLISTĄ

Eureka, Cal. — John Burns, I. W. W. organizacijos narys Lassen apskritį tano pasmerktas kalėjimui sulyg Californijos kriminalio sindikalizmo įstatymo. Bausmė jam esanti nuo 1 iki 14 metų San Quentin ka-lonėje. Lassen apskritį kontroliuoja mišku kompanijos ir visi gyventojai ten randasi po įtekme šių kompanijų.

Roza Kravic moteriškų drabužių siuvimo dirbtuvė.

Kaunas. — Dirba 4 darbininkės: 2 vyresnios ir 2 jaunosios. Viena vyresnioji darbininkė į savaitę gauna 60 lt., kita — 30 lt. Jaunosios darbininkės į savaitę gauna 15 lt. ir dirba 10—12 valandų, kada vyresnios dirba 9—10 valandų. Jaunosios darbininkės po darbo da turi pasilikti dirbtuvė apvalyti. Seimininkė ilgai tęsia su algų išmokėjimu.

RAUDONOJI VĒLIAVA — APSAUGA CHINIJŲ

Sovietų atstovas nedarė jokių slaptų sutarčių su sve-timšaliais diplomatais atgavimui ambasados namo.

Pekinas. — Kuomet Sovietų Rusijos atstovybė patėmė į savo rankas buvusios caro laikų ambasados namą, paskalos pasklydo, būk Sovietai padarę slaptas sutartis su užsieniniais diplomatais tikslu, kad gauti ta namą. Sovietų dabartinis ambasadorius Karachan atsakė į tai sekanciai:

"Teisybė, kad kapitalistinių šalių diplomatai nenorė-ji duoti mums namo iki mes neprišidėsimė prie reikalavimo privilegiju, išimtinų teisijų, Chinijoj, bet mes atsisakėm. Galų gale, mes vis tiek gavome namą."

"Kas link kito klausimo, ar mes, kaip kitos šalys, esame pasiryžę atsigabenti gin-kluotas spēkas saugojimui mūsų ambasados, aš sakau, kad čia esame kaip draugai ir svečiai. Chinijos žmonių ir nepaisome durtuvais atskirti save nuo jų. Geriausia apsauga ir garantija prieš pavojų Sovietų atstovybei yra mūsų raudonoji vėliava, kuri yra suprantama visiems."

BARZDASKUCIAI PASMERKĖ VALENTINO UŽ BARZDĄ

Neis žiūrėti jo krutamųjų paveikslų.

Chicago. — Todėl, kad Rudolph Valentino, krutamųjų paveikslų aktorius, užsiaugino barzdą, susijungusių barzdaskucių konvencija čia priėmė rezoluciją, kad visi jų organizacijos nariai padarytų priesaiką nesilankyti į jo paveikslus

rodančius teatrus iki kol jis bus su barzda.

Rezolucijoje išreiškiamas baimė, kad visi Amerikos vyrai gali pasekti Valentino madą ir vėl užsiauginti barzdą, taipgi, kad tokia mada reiskia nuostolius barzdaskuciams, be to, esą, sunku būtų atskirti Amerikos pilietį nuo rusų. Rezolucija baigiasi Valentino pasmerkimu.

Cemento Trustas Apvogė Darbininkus

Washington. — Cemento darbininkai Jungtinėse Valstijose tapo apvogti labai didele suma pinigų šios industrijos savininkais 1923 metuose, palyginus su skaitlinėmis padaryto privatinio pelno jų prakaitu 1922 metais.

Komercijos departamentas parodo, kad 1923 m. 35,116 darbininkų (vidutinis skaičius) gavo \$49,740,985 algomis, kuomet 1922 metais buvo išmokėta \$34,415,677 algomis del 26,231 darb. Pelno gi 1923 m. padaryta \$113,965,672, o 1922 m. — \$66,851,615.

Jeigu cemento darbininkai būtų buvę stipriai organizuoti ir gerai žinant savo industrijos finansinį stovį, tai būtų galėję gauti sau algas du sykiau didesnes, negu gavo tais metais.

STAIGUS ŠALTIS ATEMĖ DAUG GYVASČIŲ

KAI KUR ORAS BUVO ZERO LAIPSNYJE.

Sako, atšilsis ir bus lietaus arba sniego.

Žiema, eidama 70 mylių į valandą vėjinės audros smarkumu, užpuolė iš šiaurvakarų šios savaitės pradžioje ir uždėjo savo ledinę ranką ant Rytų, nuo Indiana valstijos iki Atlantiko pajūrio. Jos lediniai pirštai pasiekė net Meksikos jūrą užląją.

Sniegas, lietus, dargana buvo įvairiose dalyse New Yorko valstijoj ir Naujojoje Anglijoj, nors niekur daug neprisnigo. Temperatūra New Yorko mieste nupulė 30 laipsnių bėgiu 15 valandų pamedėlio vakare. Catskill, N. Y., oras buvo net zero laipsnyje. Aštuonios gyvastys žuvo tiesiog nuo žieminės audros; daugelis ypatų nugabenta lignonėna ir keletas sužeista.

Pirmu sykiu, kiek seniausi jūrininkai gali atsiminti, parvaziniai laivai ant Hudson upės negalėjo plaukioti delei nepaprasto vandens nusekimo vis iš priežasties smarkaus vėjo, kuris vandenį nupūtė į pietus.

Automobiliams blėdies padaryta už tūkstančius dolerių. Prisiėjo daugelii palikti savo sugadintas mašinas ant kelių. Medžiai, stulpai išvartyta, iškabos nuplėšytos įvairiose New Yorko miesto dalyse. Laivai sugrįžo uostan nuo jūrų nepaprastai pasipuošę snieginiai-baltais drabužiais, kuriuos užkabino ant jų žieminė audra.

Pranašaujama šiltesnis oras su sniegu arba lietus.

Ruoškites "Laisvės" Koncertan.

BAISUS TERORAS KALĖJIME LENKIJOJ

KANKINAMŲJŲ ŠAUKSMAI IR DEJAVIMAI NE-DUODA RAMUMO GYVENTOJAMS ARTI KALĖJIMO LODZIUJE.

Lodz, Lenkija. — Kurjer Wiczojni, visiškai nesimpatizuojantis darbininkų klasi-sinei kovai laikraštis, spausdina laisšką vieno Lodziaus gyventojų. Čia paduodame ištraukas to laiško:

"Visi gyventojai Torgova gatvėje kenčia didelį neramumą delei dejuojančių ir šaukiančių balsų, išeinančių iš kalėjimo namų. Miesto vyriausybė viską palaiko slapybėje, tačiau aišku, kad baisus dalykai dedasi tenai.

"Mes girdime ne tik dienos laike, bet ir naktį budinamus signalus, šūkavimus ir dejavimus. Kadangi negalima išgauti jokių informacijų, tai esame priversti tikėti, kad ten kokios nors rūšies inkvizicija yra vartojama. Tie šauksmai ir dejavimai atrodo tarytum žudomų vyrų. Visą laiką kalėjimą saugoja pėstinė ir raitoji policija. Mes manome, kad ten dedasi tokie dalykai, kurių nenorima duoti spaudai.

"Vieną rytą tie balsai

mus prižadino iš miego. Ir štai, ką mes pamatėm vė-tizuojančias darbininkų klasi-sinei kovai laikraštis, spausdina laisšką vieno Lodziaus gyventojų. Čia paduodame ištraukas to laiško:

"Mes esame priversti atsiminti laikus carų ir žiaurybes kazokų. Mes suprantame, kodėl informacijų neišduodama, bet mes turėtume paklausti, jei ne del pa-sigailėjimo tų kankinamųjų aukų, tai bent del ramumo toje miesto dalyje, — ką tas viskas reiskia? Mes reikalaujame oficialio ištyrimo ir bent kiek žinių apie tai, kas ten dedasi už kalėjimo sienų?" Aišku, kad reakcinė Lenkijos valdžia neiš-duos šitų paslapčių.

DEPORTAVO SPISAK'Ą.

Andrew Spisak, Austrijos pavaldinys, tapo deportuotas Jugo-Slavijon 24 spaliu, 1924 m. Jis buvo laikomas ant Ellis Island belaisviu 17 mėnesių. Nežinojo, kad jį deportuos iki paskutinei minutai. Nebuvo duota proga susisiekti su Darbininkų Apsaugos Taryba arba jo advokatu. Jis tapo išvežtas neturint nei vieno cento pas save ir be šiltų drabužių. Jį areštavo balandžio 24 d., 1921 m., North Braddock, Pa., už dalinimą literatūros, kuri neva buvusi maistingo pobūdžio.

SKERDIKAI GAVO AP-MOKĖTAS VAKACIJAS.

Chicago. — Vienos savaitės vakacija su alga bus duota unijiniam mėsininkam, "bučeriam", kurie dirba Master Butchers Asociacijai. Ši išlyga jiems suteikta pasekmė naujos sutarties, išgautos su pagalba amalgameitinio mėsininkų lokalo 546.

NORI DZIAZINES OPEROS, BET NERA KAS JĄ PARASO

New York. — Otto Kahn, stambus piniguočius ir Metropolitan Opera kompanijos pirmininkas, siūlosi patastyti taip vadinamos "jazz" (tariasi džiaz) muzikos operą — su išlygomis. Jis jau kalbėjosi su vietiniais džiaz kompozitoriais, kaip Irving Berlin, Jerome Kern ir George Gershwin. Sakė jiems, kad šios rūšies opera privalo nieko bendra neturėti su vaizdais indijonų merginos meiles gelton-

COOLIDGE LAIMĖJIMĄ SEKA PASALINIMAS NUO DARBO.

Milwaukee. — Virš 100 darbininkų atstatė nuo darbo Wisconsin Motors kompanija iš West Allis sekančią dieną po išrinkimui prezidento Coolidge'aus. Sakoma, kompanija anksčiau ne-atleido šių darbininkų tuo tikslu, kad gauti republikonų partijai daugiau balsų.

DARBININKĖ MOTINA NETEKO SŪNAUS.

Columbia, S. C. — Vargo priversta dirbti pietinėj audinycioj viena vietinė motina liūdi delei mirties savo vaiko, 3 metų amžiaus, prigėrusio Congaree upėje, kumet jinai vergavo vatofabrike. Vardas jo Leroy Brantley. Buvo paliktas prie didesnio pubroslio. Bežaidžiant paupyje, įpuolė vandenin ir prigėrė. Šimtai vaikų pietinių audinycių kaimuose taip paliekama, kuomet jų tėvai dirba nuo 10 iki 12 valandų.

DIDŽIOJO NEW YORKO ŽINIOS

Svarbi Prelekcija.

Nepraleiskite progos ketverto vakare, 20 d. lapkričio, lygiai 8 valandą, "Laisvės" svetainėje, d. A. Bimba laikys prelekciją temoj: "Kaip komunistai žiūri į parlamentą".

Tai bus pirmą prelekcija ir jo galo svarbi kiekvienam darbininkui. Svetimo komisija rengia visą eilę prelekcijų įvairiais klausimais, kurios bus paskelbtos vėliau. Nepraleiskite pirmosios, nes ši gelbės geriau suprasti kitas. *Komisija.*

Rūbšiuviai, Tėmykite Narių Duoklių Pakėlimą.

Darbo Unijų, Svetimo Lyga, Amalgamėtu sekcija, šaukia arptautinį masinį protesto mingą prieš Amalgamėtu unijos viršininkus.

Susirinkimas įvyks 22 d. lapkričio, 1 val. po pietų. Cooper Union svetainėje, New Yorko.

Kalbant apie New Yorko Amalgamėtu padėtį, nėra paslaptis pasakyti, kad bendrosios tarybos turi nemažą sumas nedatekliaus. Iš apyskaitų matome, kad dabartiniu laiku įplaukos iš narių mokesčių nepadengia išlaidų: kiekvieną savaitę nedatekliaus pasidaro apie 2,000 dolerių.

Nariai aiškiai gali suprasti, kad organizacija, turėdama kiekvieną savaitę tiek nedatekliaus, negali daug ko nuveikti. Darbininkams unija yra ginklas, kuriuomi jie apsigina nuo darbdavių užpuolimų. Todėl ir reikia pagvildinti nedatekliaus riežastis.

Svarbiausia nedatekliaus priežastis, tai užlaikymas labai daug apmokamų viršininkų ir užlaikymas jų raštinių, kuomet unija galėtų apsieiti su mažesniu skaičiumi. Pavyzdžiui, taryboje narių randasi 6,000, kurie moka narines duokles. Tuo tarpu viršininkų, gaunančių algas, randasi 28. Veik po penkis viršininkus ant kiekvieno tūkstančio narių. Mažiausia viršininkų alga—55 dol. į savaitę, o kaip kurie gauna ir po 75 dolerius.

Paimkime New Yorko bendrąją tarybą ir kūdikų drapanų siuvimo bendrąją tarybą. Tarp abiejų tarybų narių randasi apie 31,000 viršininkų užlaikoma 80. Sujungus šitas abidvi tarybas į vieną, priešeresnės tvarkos, galėtų apsieiti su 40 viršininkų, o gal ir su 35. Visus kitus galima būtų paliausuoti ir jų raštines panaikinti. Tuomet susitaupintų didelę pinigų sumą ir nereikėtų kalbėti apie pakėlimą mokesčių.

Ar Reikalinga tiek Viršininkų?

Tūliems rubsiuviams gal nežinoma, kaip veikia delegatai pas svetimtaučius, Pav., dirbtuvėje dirba 40 darbininkų, bet jie įvairių darbo šakų — prosytojai, operatoriai, kriaučiai ir kiti. Iškyta kokie nors kivičiai tarpe darbdavių ir darbininkų arba kokis kitas reikalas, kuomet reikia šaukti delegatą, tai vienas delegatas neina į dirbtuvę, bet eina penki ar šeši. Kodėl? Todėl, kad kiek dirbtuvėje dirba darbininkų prieš skirtingų amatų, veik tiek yra išrinkta delegatų. Ir kaipo unijos atstovai, visi eina savo šaly darbininkų prižiūrėti.

Dar daugiau. Pasitaiko, kad reikia prieš vienos ar kitos dirbtuvės darbdavius pavartoti griežtą kovą, reikia darbininkus išsaukti į streiką. Jeigu kurios nors darbo šakos nesivada delegato, tai nieko negalima daryti, nes turi susirinkti si delegatai.

Prie geros tvarkos, nėra jo reikalo eiti ton pačion dirbtuvėn penkiems ar šešiams de-

legatams. Mes turime aiškiai suprasti, kad delegatas eina dirbtuvėn ne darba dirbti, bet darbininkų reikalus tvarkyti.

Pasidalinimas unijos į mažus skyrius neša unijai daug žalos. Socialistiniams vadams baisu sujungti bendrąsias tarybas į vieną, todėl jie stengiasi nariams mokėti padidinti nuo 35 iki 50 centų. Tai didžiūms vadų nuomonė. Jie gerai žino, kad suvienijus tarybas į vieną, reikės 40 ar 45 viršininkams apiešti vietas. O tas jiems ir nepatinka.

Ką Mes, Nariai, Turim Daryt?

Mes turime aiškiai pasakyti, kad reikalaujame, idant būtų visi išskirstyti skyriai sujungti į vieną New Yorko Bendrąją Tarybą. Kada bus sujungti visi skyriai, tai pasiliuosuos daug apmokamų viršininkų, pasinaikins jų raštines ir tuomet nereikės kelti narines duokles.

Reikia priminti ir tą, kad jeigu socialistiniams vadams dabar pavyks praveisti gyvenimam duoklių pakėlimą ir nesuviens tarybų, tai jiems to neužteks, greitu laiku jie vėl kels narines duokles.

Šiais dviem svarbiais klausimais yra šaukiamas tarptautinis protesto mingas prieš unijos viršininkus. Visi nariai privalo jame dalyvauti. Ten bus įvairių kalbėtojų, kurie išaiškina dalykus. Kalbės įvairiomis kalbomis. *K. Jankaitis.*

Darbininkų Mokyklos Pamokos Tuojaus Pradinės.

Su gruodžio 1 d. Darbininkų Mokykloj (Workers School) prasidės pamokos. Antrašas yra toksai: 208 East 12th St., New York City.

Mokiniai susidės iš Darbininkų Partijos kuopų ir Darbo Unijų Svetimo Lygos parinktų draugų. Pamokos padalintos į du skyrius: partinis kursas ir unijinis kursas. Pamokos vedamos anglų kalba.

Partinis kursas susidės iš šių pamokų:

1. Elements of Communism; mokins W. W. Weinstone; pamokos įvyks kiekvieną ketvirtadienį, pradedant su gruodžio 4 diena.
2. Marxism; mokins Dr. J. Mindel; pamokos kiekvieną penktadienį, pradedant su gruodžio 5 d.
3. American Economics and Social Development; mokins A. Trachtenberg; pamokos kiekvieną panaedėlį, pradedant su gruodžio 15 d.
4. International Communist Movement; mokins W. W. Weinstone; pamokos kiekvieną utarainką, pradedant gruodžio 9 d.

Darbo unijų kursas susidės iš šių pamokų:

1. The American Trade Union Movement; mokins Solon DeLeon; pamokos kiekvieną seredą, pradedant su gruodžio 3 d.
2. The World Trade Union Movement; mokytojas bus paskelbtas vėliau.
3. Problems of Labor in Various Industries. Pamokas duos Darbo Unijų Svetimo Lygos darbuotojai.

Apart šių paminėtų pamokų, Darbininkų Mokykla duos lekcijas dar ir abelo turinio. Štai jos:

1. Current Events; prelegentas Ludwig Lore; lekcijos atsiubus kiekvieną penktadienį, pradedant su gruodžio 12 d.
2. Public Speaking; mokytojas Carl Brodsky; pamokos kiekvieną utarainką, pradedant su gruodžio 2 d.
3. Elementary English; mokytojas E. B. Jacobson; pamokos

kos kiekvieną panaedėlį, pradedant su gruodžio 1 d.

Taip pat Darbininkų Mokykla turi bent kelius apšvietos centrus New York'e ir Brooklyn'e. Tenai bus duodamos pamokos "A B C of Communism", "American Labor History", "English" ir t.t. Tų apšvietos centrų vietos:

Harlem Center, 64 East 104 St., New York City.

Bronx Center, 1347 Boston Road, Bronx.

Brownsville Center, 1844 Pitkin Ave., Brooklyn.

Williamsburg Center, 61 Graham Ave., Brooklyn.

Mokinių registracija jau prasidėjo. Partijos nariai ir darbo unijų darbuotojai privalo pasiskubinti užsiregistruoti. Mokinių skaičius bus apribuotas ir kurie pasivėluos, vėliausia, paskui negaus įstoti į mokyklą.

Darbininkų Mokyklą įsteigė ir palaiko Amerikos Darbininkų Partijos Antrasai Distrikto.

Smarkus Negras Gali Atsidurti Elektros Kedėje.

Paprastai, negrai neapkenčia mi visur ir todėl dažnai įvyksta su jais susidūrimų. Pav. New York'e požeminis traukinys artinosi prie 145 g. stoties. Tulas negras, dideliu susikimšime, pavorito ant balto žmogaus, Bosserio. Pastarasis drožė negrui; negras nepasiliko skolingas, atsistei. Prasidėjo peštynės. Traukinyje kilo dideliausias lermas, sumišimas. Atsirado ir daugiau baltųjų, kurie pradėjo negrą daužyti. Pastarasis išitrakė peilį ir paleido jį darban. Bosser tapo taip sužeistas, kad gydytojai abejoja, ar jis tik pasveiks.

Vieno gyvasčiai grėsia pavojus todėl, kad negrų neapkenčia, o negro gyvasčiai grėsia pavojus, kad perdaug smarkiai elgėsi.

PAJIESKOJIMAI

PAJIESKAU partnerio į kepyklos biznį, bet jeigu kas norėtų, gali pirkti už prienamą kainą. Atsisauskite greit.

M. Butler
560 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Ant antrų lubų.
276—276

SUNKUS DARBAS

reikia nel vienas, emandim gerole triskole pasityje. Užlaikyk savo tvirtumą naudojamas savo muskulus kiekvieną vakarą einant guliti. Ištrinkite gerai su smali linomu ir patikėtinu.

Reg. R. V. Pat. Off.

ir išvengti ETE nuozgno, skaudamų muskulu ir diegančių pečių. Būkit tvirti ir sveili. Tuomet kokis darbas jums nesirojus nekumet.

peraukus N. J. vieną staryj šeimyną negali būti de bonkos šio linimeto. Nėra tikras, jei neturi IŠKARO vėsiadėlio.

F. A. D. RICHTER & CO.,
104-114 So. 4th St., Brooklyn, N. Y.

KANSAS CITY DAKTARAS IŠRADO NAUJĄ DIRŽĄ

Naujas Išradimas. Išgydo Patrukimą be Operacijos.

KANSAS CITY, MO. — Naujas išradimas, kurį ekspertai pripažįsta geriausiu išgydymu patrukimui, yra tai naujaušias prietaisas, kurį išrado gerai žinomas specialistas, Dr. Andrews, 375 H. Koch Bldg., Kansas City, Mo. Naujasis išradimas greitai sulauko ir išgydo patrukimą. Jis sveria tik kelius uncus. Jis neturi kietų, gerai veržiančių paduškalių, nėra koka tai robinis ar skilrinis adiržas, bet yra geras ir parankus užvalkalas. Šimtai žmonių galės padėti į šalį diržas ir pasakyti, kad jų patrukimas yra visiška išgydytas. Dr. Andrews tikslu yra, kad kiekvienas žmogus, turintis patrukimą, būtų išgydytas su jo nauju išradimu ir jis prisigė tą naują išradimą kiekvienam, kas tikta patrukimams. Jis nori turėti kiekvieno apieilinkę po žmogų, kurį jis tikrai nuodžiugins savo nauju išradimu. Jeigu nori būti liuosu nuo patrukimo be operacijos, tai naudokis šia progą.

PRANESIMAI IS KITUR

CLEVELAND, O. — ALDLD 22 kuopos susirinkimas įvyks seredoje, 26 d. lapkričio (Nov.), Grimos svetainėje, 6025 St. Clair Ave. Pradžią 8 val. vakare. Visi nariai malonkėt atsilankyti ir natų narių atstovai. Šis susirinkimas labai svarbus, nes yra blanka nubalsavimui Centro Valdžybos 1925 metams. Todėl nei vienas nepraleiskit šio susirinkimo. Sekr. B. Kirstukas.
275—276

PARDAVIMAI

PARSIDUODA 2 šeimynų mūrinis namas su salūnu. Kas nori, gali pirkti tik salūnu. Name yra po 5 kambarius ant abiejų lubų. Yra visi įtaisymai.
402 Hooper St., Kampas So. 1st St. Brooklyn, N. Y.
71—25

PARSIDUODA grosernė labai pigiai. Parduomo priežastis — neveikata. Kas norite pirkti, atsisauskite greitai po No. 16 Stagg St., Brooklyn, N. Y.
266—277

FIGIAI PARSIDUODA FARMA su keptuve (Bekerne). Farma turi 4 akurus žemės, gerą vietą, arti miesto, didelis namas, 13 kambarių. Galima gyvent ir dviem šeimynom, namas dviejų augštų, pastatytas labai puikioje vietoje. Galima daryti puikų pragyvenimą, ypač mokančiam keptuvės darba. Del platesnių informacijų kreipkitės pas savininką.
K. Dunduis
596 Grand St., ant 3 lubų Brooklyn, N. Y.
274—279

PARSIDUODA Coffee Pot, gerą vietą, randa tik \$32.00. Žmonių prieina daug. Gali atsisauskiti ir nepatyręs to biznio, savininkas apsiima išmokinti. Kas pirniau, tam gera proga, todėl nesnauskite. Atsisauskite po No. 518 Canal St., Kampas Washington St., New York, N. Y.
274—276

ANT PARDAVIMO
Jau tik keturi atliko iš 25 namų, nastalyti šioj aplinkai. Dviejų šeimynų, mūriniai namai, su visais naujaušias mados įtaisymais, gara šildomi, dideli portjai ir keliai del įvažiavimo su automobiliais, maudytės, gatvė 75 pėdų pločio. Vieta labai puiki. Numeriai namų 57, 59, 61 ir 65 Firth Avenue, Maspeth, N. Y. Tik du blokai nuo Grand St. Taksu mokėti nereikia. Matvite savininkas A. Michael, arba telefonuokite: Newtown 1720.
273—284

PARSIDUODA Coffee Pot, gerą vietą, randa tik \$32.00. Žmonių prieina daug. Gali atsisauskiti ir nepatyręs to biznio, savininkas apsiima išmokinti. Kas pirniau, tam gera proga, todėl nesnauskite. Atsisauskite po No. 518 Canal St., Kampas Washington St., New York, N. Y.
274—276

ANT PARDAVIMO
Jau tik keturi atliko iš 25 namų, nastalyti šioj aplinkai. Dviejų šeimynų, mūriniai namai, su visais naujaušias mados įtaisymais, gara šildomi, dideli portjai ir keliai del įvažiavimo su automobiliais, maudytės, gatvė 75 pėdų pločio. Vieta labai puiki. Numeriai namų 57, 59, 61 ir 65 Firth Avenue, Maspeth, N. Y. Tik du blokai nuo Grand St. Taksu mokėti nereikia. Matvite savininkas A. Michael, arba telefonuokite: Newtown 1720.
273—284

NAUJAS IŠRADIMAS

DEKSNIO GALINGA MOSTIS Gydo, Reumatizma, Rankų, Kojų, Nugaros skaudėjimą, Šalio, Rankų, Kojų, tirpimą. Dusi, Galvos skaudėjimą, ir taip visokius skaudėjimus (tik ne romas).

Tukstančiai žmonių yra išgydyti o milijonai dar nežino apie tai.

Deksnio Galinga Mostis yra tiek verta sukco, kiek ji pati sveria sulių naudos gydymo.

Kaina 75 centai, \$1.50 ir \$3.00, ir 10 centų extra už peršimimą.

Klauskite pas aplikatorius tarp DEKEN'S NEW DISCOVERY OINTMENT.

Deksnis Ointment Co.
518 MAIN ST. BOX 352
HARTFORD, CONN. U. S. A.

VYRIŠKŲ DRAPANŲ KRAUTUVĖ

Užlaikau drapanas geriausiu kompanijai. Skrybeles, kepurės vyrams ir vaikams. Padarau nuo lietaus apsiaustus (rainkotas) vyrams, moterims ir vaikams.

Prašau Tamstą reikale atsilankyti, o būsite pilnai užganėdintas.

S. PAUŽA

131 GRAND STREET
BROOKLYN, N. Y.

TĖMYK! Del Tavęs Amerikoje ir Lietuvoje

Mes išmokinam, kaip apsieiti su gariniu automobiliu; dalinasi į tris dalis:

1. MECHANIZMAS. Kaip sustatyti sulyg planu; kaip surasti sugedimus; kaip išardžius sustatyti. Tas viskas mokinama kiekvieną studentą praktiskai po priežiūra instruktoriu.
2. ELEKTRA ir MAGNETIZMAS. Tai reikalingiausia prie dabartinių automobilių.
3. VAŽINĖJIMAS. Kaip pastoti ekspertu soferiu.

Pabaigę mūsų mokyklos kursą, turite pilną progą pasinaudoti vienu iš dviejų amatų — mechaniko arba soferio. Garantuojame laisvius ir diplomą. Mokiname grynai lietuviškai ir angliskai. Kaina prieinama visiems — jauniems, seniems, vyrams ir moterims. Mokytojum yra pilno laipnio technikas žymus ekspertas L. Tiknius. Lekcijos dienomis ir vakarais. Ateikite apžiūrėti mūsų mokyklą. Atidaryta nuo 9 iki 9 val., nedėliomis nuo 1 iki 3. Delei platesnių informacijų kreipkitės pas prof. L. Tiknius.

NEW YORK AUTO SCHOOL
Kampas 14th St. New York, N. Y.

JOSEPH VASTUNAS REAL ESTATE CO.

Gerbiameji, kurie manote pirkti nusaavybę, tai pirmiausiai atsilankykite pas mane ir persitirinkite kas link namų gerumo ir mano prielankiu ir teisingu patamvimu. Jau 7 metai, kaip aš užsilimu namų pardavimu ir pirkimu, ir visi užganėdinti pigumu ir teisingu raštų padarymu.

Taipgi parduodu visokius biznius ir farmus.

J. VASTUNAS Real Estate Co., 133 Union Ave., Brooklyn, N. Y.
Telephone Stagg 5926.

APVARŽALŲ - BANDAŽŲ SPECIALISTAI nuo 1877m.

Apverzimo Panokos — Diržai bel Atempimai Patrukusims — Elektros Batarejos — Vietinių Spindulių Mašinos — Kaitinamos Lampos ir Virpintojai

ADOLPH LEVY COMPANY
990 Broadway
ties Myrtle Ave., Brooklyn, N. Y.
Buffalo, N. Y. — 55 Seneca St.
Įgabentojas Voklių Britvų, Peilių, Žirklių.

Reikalaukite Paveikluotos Knygutės ir Lapelių UZDYKA.

VIEN TIK DEL VYRŲ

Svarbiausias šių dienų išradimas, kuris suteikia vyrams sveikatą ir gerą ateitį.

Būkite tikru vyru! Džiaugkitės gyvenimu!

Vienintėlis gydymo būdas, kurį ka tik išrado daktaras Wentworth, tai yra gydymas be vaistų.

Nei vienas vyras, nežiūrint kokio amžiaus jis būtų, neprivalo daugiau kentėti.

Patarimus suteiksiu ir laiškais. Rašydami laiškus, įdėkite 3 po 2 centu stampą atsakymui.

Dr. Wentworth
103 East 125th St., New York, N. Y.

ŠOKIŲ MOKYKLA

Duodu Privatines Lektijas

Mokinu visokių angliškų šokių: Waltz, Two Step, Fox Trot, One Step; taip pat duodu lekcijas klasiškių šokių šokimui ant "steidžiaus". Mokinu už prienamą kainą. Užtikrinu visas lekcijas.

FRANK KREST
379 Broadway
Brooklyn, N. Y.
Virš Palace Teatro
271—276

Ar žinot, Kur Galima Gardžiausiai Pavalgyt Brooklynje?

Nagi Lietuviškoj Valgykloj

LORIMER RESTAURANT

417 LORIMER ST.
BROOKLYN, N. Y.
"LAISVĖS" NAME

Kas pavalgo pas mus syki, pasilieka mūsų kostumeris ant visados.

A. VELICKA ir J. SUTKUS Savininkai.

NEPRALEISKITE PROGOS!

Šiuomi prašėu visiems savo seniems kostumeriams, kad aš persikėliau iš Grand Street Extension į naują vietą po No. 404 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y. Norinti pirkti namą, meldžiu atsilankyti ir persitirinti kas link namų.

J. N. ZAJANKAUSKAS, NOTARY PUBLIC
REAL ESTATE
404 Grand St. Tel. Stagg 4773 Brooklyn, N. Y.

Tel. Stagg 9565

DR. D. FELDBERG
SURGEON DENTIST
LIETUVISKAS DENTISTAS
472 LORIMER ST.
Kampas Grand St., Brooklyn, N. Y.

Dantis traukiami ir taisomi pagal naujausius metodus. Specialė atyda atkreipiama į nervuotus.

Valandos: nuo 9 ryto iki 8 vakare.

Tel. Greenpoint 5812.

DR. A. PETRIKA
Lietuvius Dentistas
229 BEDFORD AVE.
Kampas N. 4th St. BROOKLYN, N. Y.

X-Spindulių Dėgimo Valandos: Nuo 10 val. ryto iki 12 val. Nuo 2 po pietų iki 8 val.

Telephone Main 9759.

LIETUVIUS FOTOGRAFAS

IR MALIORIUS

Nufotografuoja ir numaluoja visokius paveiklus įvairiomis spalvomis. Atnaujina senus ir krajuosius ir sudaro su amerikoniškais. Darba atlieka gerai ir FIGIAI.

Kreipkitės šiuo adresu

JONAS STOKES
172 Bridge St., C. Brooklyn, N. Y.

Telephone Stagg 0783-J

J. LEVANDASKAS GRABORIUS

107 UNION AVENUE
BROOKLYN, N. Y.

PROGA DEL VISŲ

Išlykit sau namą per mūsų priedėmą, visuomet gausite pigiau, kaip kitur, nepaisant kokioj daly miesto, nes mes susizinem su didžiausiom korporacijom. Turime namų pardavimui visose dalyse miesto.

Taipgi mes parduodam akces ir lotus, nežiūrint kokioj valstijoj norėtumėt. Sutaism visokius dokumentus ant namų. Kas perka per mus, užtikrinam Title Guarantee. Kompanija kuoteislingiausia. Parduodame visokius biznius visose dalyse miesto. Norinti išlygti biznį, kreipkitės pas mus.

Darome sutartis del namų statymo ir duodam mortgėlius ant namų su geriausiu pataravimu. Savo pirkėjam teikiame visokius patarimus vėlai.

A. M. BALCHUNAS
REALTY COMPANY & NOTARY PUBLIC
MAIN OFFICE
465 LORIMER STREET
Telephone Stagg 5533 Telephone Stagg 6534

Branch Office: 131 GRAND STREET
Ofiso valandos: nuo 8:30 ryte iki vėlai vak. Tel. Greenpoint 6611

B. A. ZINIS REALTY CO. and BUILDERS

Turiu 14 metų praktikes pardavime nuosavybė, nes esu pardavęs už kelis milijonus vertės. Gabiausias lietuvius agentas Brooklyn'e, esu išlaikęs 3 egzamenus. Per mokaj, gabumą įgijau biznį.

Kas pas mus atelna, gauna tai, ko nori, pirkti, budavoti arba paskolinti. Visus aprūpinam teisingai. Turim ant pardavimo keturioses ofisus apie 5 tūkstančius namų Brooklyn'e, Bushwick Section, Greenpoint, Maspeth, Flatbush, Canaris, Arlington Section, Cypress Hill, East New York, Woodhavens, Richmond Hill, Ozon Park, Jamaica, Hales, Queens ir Floral Park.

Taipgi turime ant pardavimo visokių farmų. Parduodam namus su mažu įnešimu, mokant \$200.00. Randavojame namus, krautuves, dirbtuves, kambarius ir t.t.

Padarome Real Estate dokumentus su palaidijimu Notary Public. Inšuriname nue ugnies ir gyvasties. Školiname pigiaus ant 1-2 mortgėliu.

B. A. ZINIS REALTY CO. and BUILDERS

OFISAI:

499 Grand St., Cor. Union Ave., Brooklyn, N. Y. Telephone Stagg 5926
429 Lorimer St., Brooklyn, N. Y.
20 Oceanview Ave., Jamaica, L. I. Telephone Jamaica 5137-W
468 Fulton St., Cor. 168 St., Jamaica, L. I. Tel. Jamaica 7894

THE LITHUANIAN DAILY LAISVĖ

Published by

Lithuanian Co-operative Publishing Society, Inc.

Every day, except Sunday, at 46 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y.
Telephone Stagg 3878.

Yearly subscription rates in U. S. \$6.00; foreign countries — \$8.00

Entered as second class matter March 11, 1914, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under act of March 3, 1879.

Kaina Suvienytose Valstijose ir Kanadoj—metam \$6.00; pusei metų \$3.00; trims mėnesiams—\$1.50. Kitose šalyse: metams \$8.00; pusei metų—\$4.00; Brooklynne per paštą siunčiant metams \$8.00; pusei metų—\$4.00.

ORGANIZACIJOJE GALYBĖ

„Laiks nuo laiko buvo dedama pastangos suorganizuoti šilko darbininkus. Sykiais jie susiorganizuodavo į vietines unijas įvairiuose miestuose... Visos tos pastangos nedavė pageidaujamų pasekmių. Da niekados didžioji dalis šilko darbininkų nebuvo suorganizuota į vienokią ar kitokią uniją. Aplamai, susiorganizuodavo lokales unijos, pagyvendavo, pakovodavo ir vėl numirdavo. O vyriausia priežastis yra tame, kad tos pastangos nebuvo atkreiptos link to, idant visas tas lokales unijas surišus tarpiniai ir tiesioginiai į vieną kūną.“

Taip rašo oficialis organas „Associated Silk Workers“ unijos, kuri nūnai vadovauja didžiajam Patersono šilko audėjų streikui. Iki šiolei šita unija irgi tebuvo lokalė. Bet jeigu informacijos, pasiekusios mus, yra teisingos, tai pastaruoju laiku tapo nutarta praplėsti jos ribas ir po jos vėliau eiti ir organizuoti šilko darbininkus kitų miestų, visos Amerikos.

Susipratę lietuviai darbininkai tik pasveikinti tegali šitą praklinų žingsnį. Šimtai tūkstančių šilko audėjų Amerikoje tebėra neorganizuoti ir priklauso „šventai“ malonei savo darbdavių. Jie dirba sunkiai ir už menką atlyginimą. Pastangos pagerinti jų būvį nueina vėjais, nes neorganizuotų vergų darbdaviai nebijo.

Kodel Patersono audėjų streikas taip nusivilko? Kodel Patersono darbdaviai taip spardosi prieš darbininkų reikalavimus? Ogi todėl, kad jiems didelio strioko nėra. Jie turi fabrikus ir dirbtuves kituose miestuose, kur darbai eina visu smarkumu. Jiems dabar svarbu sutriuškinti kovą Patersono vergų. Kada apsidirbs su pastaraisiais, tada savo kanuoles paleis ant vergų kituose miestuose, kurie dabar dirba ir džiaugiasi, kad darbo užtekina turi. Jeigu visi šilko audėjai būtų organizuoti į uniją, būtų buvę įstatyti darbdaviams reikalavimai nacionale papėde ir į kovą būtų stoję ne viešpatė Patersono darbininkai, bet visi šilko audėjai Amerikoje. Darbdaviai būtų turėję pasiduoti darbininkams.

Labai, labai reikia didelės ir energingos kampanijos dėl suorganizavimo šilko audėjų į uniją. Organizacijoje darbininkų galybė. Ir jeigu „Associated Silk Workers“ unija rengiasi prie tos kampanijos, visų komunistų pareiga ištieti jai ranką ir pagelbėti šitose prakliniose pastangose.

A. B.

APŽVALGA

BUOŽEM GERAI.

„Vienybė“ gerisi, kad Lietuvos žemdirbystė pakilus. Apie tai „Vienybė“ semia „žinias“ iš kunigo Lietuvininko laiško, kad

„Ūkininkai didi ir maži turi visokias mašinas. Laukus arla dviavaliais plūgais“ ir t.t.

Kunigas, žinoma, sprendžia tiktai žiūrėdamas į dvarininkus ir stambiuosius buožes. Jeigu norite geriau patirti, kaip mažiems ūkininkams sekasi dabartinėje Lietuvoje, neklaukite kunigų nei šiaip buržujų. Geriau pasiteiraukite darbininkų, sugrįžusių iš Lietuvos. Jie pasakys jums teisybę, — kad mažajam ūkininkam kruvinas vargas sprandą grauzia; kad bežemiams sodžiaus darbininkams, bernams, merginoms ir kumečiams gyvenimas kur kas skaudesnis, negu pirm karas.

Tegu skaitytojai, kurie gauna laišku iš Lietuvos apie vargus mažųjų ir bežemių, mums juos priėjūta. Redakcija, išnaudojusi svarbiąsias laiškus vietos, apsiima dėlus laiškus gražinti atgal.

SARMATA.

New Yorko „socialistas“ Panken'as tvirtina, kad demokratas Al Smith'as tapo išrinktas šios valstijos gubernatorium 'socialistiniams' balsais. Delei tokių savo „laimėjimų“, ištikrųjų, „socialistai“ turėtų ne didžiūti, bet rausti iš gėdos: iš buvusių šiokių tokių darbininkų klasės „vadų“ jie virto kapitalistinių partijų atvirais pakalikais.

BIZNIS IR SOVIETAI.

Pereitais metais Sovietų Sąjunga pirkė iš Amerikos už \$40,000,000 medvilnės (bovelnos) ir įvairių būtinų darbo įrankių. Už viską gražiai apsimokėjo.

Danijos pramoninkai ir prekėjai pareiškia, jog galima su Sovietais žmoniškai varyti biznį.

Anglų prekėjai neturėjo jokio vargo prekyboje su Sovietais dar pirm, negu Anglijos valdžia formaliai pripažino Sovietų valstybę.

Vis didesnis skaičius Amerikos pramoninkų ir prekėjų norėtų biznio su Raudonąja Respublika.

Jungtinių Valstijų Užsienio Reikalų Senatines Ko-

misijos pirmininku tapo senatorius Borah. Jis karštai stoja, kad Jungtinės Valstijos pripažintų Sovietų valdžią. Pirm senatoriaus Borah'o, tos senatinės komisijos pirmininku buvo senatorius Lodge'ius. Paskutinėmis dienomis jis mirė. Lodge'ius buvo atkakliausias priešas Sovietų pripažinimo.

Negalėdamas sugriauti Sovietų Sąjungos, mažų-pažų pripažino Sovietus visos pasaulio valstybės. Prie to jas verčia bei traukia biznio reikalai.

KUOM „SOCIALISTAS“ GERESNIS?

Anglijos „socialistų“ MacDonald'o valdžia buvo nutraukusi diplomatijos ryšius su Meksika. Naujoji, atvirų atžagareivių vyriausybė su St. Baldwin'u priešakyje išnaujo pradėjo derības su Meksika, kad išspręst pirmesnius kivirčius tarp tų dviejų šalių.

„Socialisto“ MacDonald'o nota Meksikai skamba šurkščiai, palyginus su St. Baldwin'o susirašinėjimais su ta šalim.

MacDonald'as, vadinasi, negali pasigirti nė savo švelnumu reikaluose su silpnesniais kraštais.

Ir Baldwin'as lygiai pildo valią savo imperialistų. Bet MacDonald'as, norėdamas ypač pasigerinti tiem imperialistam, dažnai pasirodydavo dar aršesniu nervuotu akypleša.

„Apšvietiečių“ Literatūra

Amerikos Darbininkų Apšvietos Draugija varo nešvarią bataliją prieš A. L. D. Literatūros Draugiją; niekina jos išleistus veikalus. Saujelė „apšvietiečių“ praktikuojama, besistengdama išrausti pamatus Amerikos Darbininkų Partijos Lietuvių Sekcijai ir ALDLD-jai. Bet veltui darbas. Perkietė šių organizacijų pamatai, permenkos „apšvietiečių“ pajėgos.

Jų „Apsivietimas“ „džioksmas“, o ne laikraštis: bespėkis draskymasis, plūdimas, šmeižtas ir politinės nesąmonės.

Na, o jų Darbininkų „Apšvietos“ Draugija?

Spręskime iš pirmagimio jos kūdikio. Tai „Romeo ir Julytė“, vertimas iš Shakespeare'o.

Kad tas veikalukas neturi jokios darbininkam naudingos klasinės prasmės; kad jis yra histeriškas viduramžių romansas, — tai aišku visiems, kurie tik jį skaitė. Bet jau vertimas, tai tik nuo pavietrės, bado, ugnies ir vainos! Vertėju pasirašo M. Maskvietis; tuo parašu, matomai, norima pasireklamuoti tarp Maskvai pritariančių darbininkų. Tačiau raudonoji Maskva tokiais pasitarnavimais anaiplo nepagerbiama. Kai del literatinės vertimo pu-

sės, tai čiaudi net grigaitinėjantiem „apšvietiečiam“ palankus „Naujienu“ bendradarbis.

Jeigu „apšvietiečiai“ tiksi įbrukti savo „Romeo ir Julytę“ lietuviams darbininkams kaip scenos veikalą, tai apsiriks nabagai.

Buves Apšvietietis.

Kas turi moterį, tas turi ir priešą.

Ispanų patarlė.

KAIP BAKTERIJOS PASKANDINAMOS

Kaip jos žūva nuo spindulių ir šviesos.

Garsus Amerikos daktaras Woods Hutchinson'as liepia nuolat maudytis. Jis sako, kad maudyne eina ranka rankon su civilizacija. Primeną apie didžiausias senovės Romos pirtis ir apie Graikijos šalto vandens maudykles. Arabai, kuomet jie buvo augščiausiai pakilę apšvietoj, traukdavo tam tikrais kanalais vandenį iš už kelių dešėtkų mylių į miestus ir sodžius, kad turėtų kuom maudytis.

Nešvarumo ligos.

Desėtkai milijonų žmonių Azijoje ir Afrikoj šiandieną serga bjauria akių liga, vadinama trachoma; tulse vietose kiekvienas penktas žmogus turi tą ligą. O tai todėl, anot daktaro Hutchinsono, kad ten žmonės labai retai tesimaudo, nebent vasarą, kada galima pasimaudyti upėse, ežeruose bei juroje.

Kur žmonės pakankamai maudosi, ten, sako tas daktaras, mažne visai yra nežinomos tokios ligos, kaip tifus, demėtoji karštinė ir niežai. Daugelis spugų bei išsiveržimų ant veidų taip pat, girdi, paeina iš to, kad permažai maudomasi.

Ypač mažus vaikus reikia dažnai maudyti. Daugybė kūdikių miršta dėl nešvaraus užlaikymo.

Nejaugi perdaug maudytis pavojinga?

Vienas žymus Anglijos daktaras, Almoth Wright išsireiškė, kad perdaug maudytis taip pat esą nesveika. Esą nuo nuolatinių vandens ir muilo oda pasidaranti minkšta, delikata ir negalinti taip gerai atsilaikyti prieš įvairias ligų bakterijas.

Daktaras Hutchinsonas tatau užginėja. Sako, švairi oda nesuskirsta, nesutrūksta taip, kaip kad nešvari. Retai maudoma oda ant savęs nešioja dideles eibes bakterijų, nešvarumo ir ligos perų; tokia oda, be to, kur kas dažniau būna sutrūkusį; o ten, kur jinai sutrūkusį, tai į jos ravelius prilenda bakterijų ir varo savo blėdingą darbą.

Gerai vandeniu ir muilu nusimaudžius, milžiniška didžiuma bakterijų pasilieka vandenį; palyginamai nedaug jų išsilaiko prikibusios prie kūno. Bet nuo muilo ir vandens ir tos pačios būna nusilpusios, prisimurdžiusios.

Šviesa — ligos perų priešas.

Pats jau nusirėdymas ir pabuvimas šviesioj maudyne yra bakterijų neprietelias.

Džiovos bakterija yra viena iš drūčiausių žinomų bakterijų. Bet saulės spinduliuose jinai neišlieka gyva ilgiau, kaip 15 minučių. Paprastoj dienos šviesioj, kur tiesioginiai saulės spinduliai nepasiekia džiovos bakterijos, ir tai ta bakterija nugai a per valandą. Todel jau ir del šitos priežasties daktaras Hutchinsonas nepataria perdaug skubintis iš maudyne kambarelio. Net elektros šviesa ir tai rimtai naikina ligų perus, arba bakterijas.

Kai del garinių, turkiškų arba rusiškų pirtų, tai jos nėra taip patariamoms. Dažniausia jos būna tamsios,

negana švairiai laikomos ir abelnai pačios turtingos bakterijomis.

Švairiai užlaikomoj, dažnai maudomoj odoj, pagaliuos, esti sveikesnės gyvensnės celės (narveliai), ir jos kur kas geriau atsilaiko prieš besiveržiančias nepageidaujamas bakterijas. Jeigu oda užleista, suskretusi, suskirdusi, suplaisiojusi, tai ir tos odos celės silpnės, kad nugalt tuos nepageidaujamus svečius, ligų perus, vadinamus bakterijomis.

Nelaimingi Atsitikimai

Rašo Senas Vincas.

Vieną, nedėdienį „užsikrenkiavau“ savo aštunto šimtmečio Forduką ir išvažiavau su savo familija ant spaciuro. Tik spėjo mano Fordukas gerai įsismaginti (nes turėjo šaltį ir vis čiaudėjo), kaip štai atlekė kitas karas iš priešais, o ant vidurio kelio pasipainiojo farmerio karvė. Aš pakreipiau į vieną pusę, anas padarė tą patį ir mudviejų automobiliai pasibučiavo, kaip marti su uošve. Moterys sukudakavo, kaip vištos, o iš ano automobilio išsiritu milžiniškas vyras ir sukriokė:

— Kokioj pekloj tu mokinai valdyti karą! — O koks nebrėka tave mokino važinėti! — atkirtau jam.

— Užmokėk!

— Tu pirmas man užmokėk!

— Tu mano „tajorą“ pramušei, matai, kad jis minkštai. Užmokėk, o jei ne, tai...

— Tai ką? — Atkirtau jam. — Manai, kad tu išpurpęs, kaip peraugęs agurkas, tai aš tavęs bijau? — O kad tu parudęs, kaip indijonas, tai manai, kad aš nusigąsiu?...

Žem. Svyruoklis.

GYVENIMO GRIUVESIUSE

(Tąsa)

Tuo laiku jau buvo gana tamsu, ir jam prisiėjo pamislyti, kurion pusėn jo namai. Jeigu taip būtų atsitikę dienos laiku, tai jis, matydamas kalną, kuris tęsėsi visu rytiniu miesto šonu, būtų galėjęs lengvai surasti, bet dabar tamsoj nėra taip lengva. Raulas klajojo tulą laiką, keikdamas savo nepasisekimą ir tai, kad gal jo bosas supyks už tokį ilgą sugaišimą. Po kiek laiko jis atsidūrė ant gatvės, kurią jau pažino. Nesitverdamas džiaugsmu, jis parsiskubino namo, ir įbėgęs padėjo Maloniui cigarus ant stalo.

Lempa degė. Dilius snaudė toj pačioj vietoj, kur jį paliko Raulas. Jis daugiau nieką neatkreipė atydos, vien tik į tai, kad Malonis mažai kreipė atydos, jį patį. Tik po valandėlės, kada jis pakilo nuo stalo, ant kurio stovėjo dalinai nugerta Raulo bonka, kurią jis buvo pirmuasis parnešęs, tai bosas, atsiveikindamas Dilienę, ištisė ir Raului ranką, ką tai sakydamas.

—Ką jis sakė? — paklausė Raulas Dilienės.

—Labai jam dėkavoja ir sako, kad jus neužmirš už tai.

Per visą Gajauską malonumo bangos perbėgo. — Kaip tai malonu nuo tokio žmogaus išgirsti toki žodžiai! Tai yra daugias, negu kas gali tikėtis...

Ir kuomet Dilienė, išleidus Malonį laukan, su juomi kalbėjo, Raulas, lyg pagavime dvasios, skraidė dausomis besipuošdamas garbingais ir brangiais doleriais, kurie bus jam perduoti iš rankų dėkingo Malonio.

—Del to turiu parašyti laišką Magdytei. Ji bus neišpasakytai linksma, apie tai išgirdus.

Ir jis ūmai susijieškojo plunksną ir ra-

Aš pasispjaučiau delnus, o jis pradėjo raitotis rankoves. Tuom tarpu jo moteris prišoko prie jo, pastūmė į šalį ir tarė lietuviškai:

— Kam tu tam žmogui akis draskai?... Aš važiudama iš namų mačiau, kad tavo „tajoras“ buvo prasi-kales ir minkštas, kaip Gri-gaičio galva.

Visi pradėjome juoktis ir lietuviškai užbaigėme ginčus: Tu, broli, susitaisyk savo karą, o aš susitaisyiu savo. Į balą puolę, sausi nekelsime.

— Gud bai,
— Gud bai.

—
Prezidento rinkimų dienų, atėjo pas mane mano bosas ir sako:

— Sei, Vincas. Eik persirengti kitomis drapanomis, važiuosime balsuoti už prezidentą ir kadangi mano tėvas labai serga, tai važiuosime pas mane ir praleisime vakarą — bus smagiau.

— Gerai. — Sakau jam. — Aš galiu važiuoti, kad ir į peklą, jeigu mokėsi man „overtaim“?

— Kam kas, o durniui duona. Taip tau tas „overtaim“. Juk tu ant manęs negali rūgoti. Tau visuo-met „overtaimo“ nestokuoja.

— Vell, mister bos... Biznis is biznis.

Kada nuvažiavome pas jo sergantį tėvą, aš, pasiteiravęs apie jo sveikatos stovį, pardėjau jį raminti:

—Nenusiminkite. Jūs dar nemirsite, nes neesate darbininkas, mažai dirbate savo gyvenime ir gyvensite ilgiaus, negu darbininkas, kuris dirba dulkėse ir prakaituoja visą savo gyvenimą.

—Aš ir gi taip manau.— nudžiugusiai pradėjo senis. Visą savo gyvenimą nieko nesu dirbęs, bet jaučiuosi labai blogai. Kada pasitei-

šalą. Nors turėjo vargo, pakol surado pieros, bet vis tik surado.

Kada jau buvo parašęs keletą eilu sugrįžo Dilienė. Raulas jos veik ne nestebėjo, ir neatkreipdamas dėmes rašė liaus.

Ji atsisėdo šalia ir garsiai ištare pirmus žodžius: „Brangioji mano Magte“. Paskui besisųpsodama žiūrėjo į R-lą.

—Tai pačiukei laiškas? Ką? Na gėlis! — apgailestavo ji, sėsdama šalia glostydamą jo plaukus.—Prais daug ko, kol apsiprasi.

Paskui ji pripylė stikliuką degtinę nepabaigtos bonkos ir pasiūle:

—Išgerk tamsta, Gajauskai. Juk šiaip ar taip, jau esame įstraukę...

—Ne, tamsta. Labai ačiu, bet tu parašyti laišką savo moteriai. Ji ten nerimaudama laukia. Jei daugiau išsiu, tai negalėsiu rašyt.

—Tik nesibijok tamsta. Jau jeigu galėsi, tai aš padėsiu... Sarmata būtų...

Raulas išgėrė ir, neatkreipdamas dėmes į Dilienę, kuri taip pat pylė stikliuką, vėl ėmėsi už laiško. Dilienė, apsidirbus degtine, pradėjo kalbėti apie įvairius daktarus, o tas kaip tik ir trūkdė rašymą laiškuo labiau, kad Raulas, pabaigęs pasve-nimą, nežinojo ką daugiau rašyti. Kmet per tulą laiką jį nenustoję kalbėti Raulas, biskuti užpykęs, nutarė eit į kambaryj ir ten su pašuuku užbaigti laišką.

Raulas, atsidūręs savo kambaryje, neturėjo ramumo, kuomet Dilienė ba- išbudinti savo vyrą ir negalėdama išbu- ti pradėjo kolioti visokiais žodžiais.

tulą laiką viskas nutilo; ir Raulas, už- šęs apie viską, rašė laišką apie pasise- sus darbu, tap laiku kas tai susibeldė į ris ir pasigūlo Dilienės balsas:

—Būk taip geras tamsta ir pagel- muvesti tą seną girtuoklį į lovą, kadangi viena negaliu.

(Bus daugiau.)

HARTFORD, CONN.

Lapkričio 8 d. ALDLD kuopa statė scenon ve- „Komedija Statineje“. Tai pirmas perstatymas šiame e- ne. Veikalėlis parasytas T- by Rusioj Valaicio, kuris blikai gana patiko. Bet pačiu sykiu užduota gerok- šmugelinkams. Po perat- mui panelė B. Ramoskiūtė dainavo ir mažą mergaitę p- klamavo.

Nesenai buvau minėjęs, vietas parapijonai įsigijo n- arba, teisingiau pasakius, r- randavojo. Dabar jau ded- didžiausios pastangos, kad r- rinkus daugiau pinigų. Y- ktių parapijonų, kurie ded- dėšėtkus dolerių ir mano, jiems dievas atiduos su- šimčiais. Vienas fermeris vė tam tikslui bultų, kurį bar leidžia išlaimėjimui.

Parapijonai, didžiun- skurdžiausiai gyvena, pra- siai maitinasi, bet paskui savo centus duoda kunigui.

Dabar miestas vora vaji- taip vadinamą, Commu- Chest. Visur dirbtuvės iš- bininkų reikalaujama duot- penkinę ir daugiau. Darb- kams pasakoja, kad tasi- gais bus šelpjami bedarbiai, turčiai ir visokie pavarg- Darbininkai, bijodami net- darbo, duoda į tą fondą- kruvinai uždirbtus centus. I- neduosi, darbdaviai gali tav- darbo pavartyti. M.

THE LITHUANIAN DAILY LAISVĖ

Published by

Lithuanian Co-operative Publishing Society, Inc.

Every day, except Sunday, at 46 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y.
Telephone Stagg 3878.

Yearly subscription rates in U. S. \$6.00; foreign countries — \$8.00

Entered as second class matter March 11, 1914, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under act of March 3, 1879.

Kaina Suvienytose Valstijose ir Kanadoj—metam \$6.00; pusei metų \$3.00; trims mėnesiams—\$1.50. Kitose šalyse: metams \$8.00; pusei metų—\$4.00; Brooklyn per pašta siunčiant metams \$8.00; pusei metų—\$4.00.

ORGANIZACIJOJE GALYBĖ

“Laiks nuo laiko buvo dedama pastangos suorganizuoti šilko darbininkus. Sykiais jie susiorganizuodavo į vietines unijas įvairiose miestuose... Visos tos pastangos nedavė pagėdajamų pasekmių. Da niekados didžioji dalis šilko darbininkų nebuvo suorganizuota į vienokią ar kitokią uniją. Aplamai, susiorganizuodavo lokales unijos, pagyvendavo, pakovodavo ir vėl numirdavo. O vyriausia priežastis yra tame, kad tos pastangos nebuvo atkreiptos link to, idant visas tas lokales unijas surisus tampa ir tiesioginiai į vieną kūną.”

Taip rašo oficialis organas “Associated Silk Workers” unijos, kuri nūnai vadovauja didžiajam Patersono šilko audėjų streikui. Iki šiolei šita unija irgi tebuvo lokalė. Bet jeigu informacijos, pasiekusios mus, yra teisingos, tai pastaruoju laiku tapo nutarta praplėsti jos ribas ir po jos vėliava eiti ir organizuoti šilko darbininkus kitų miestų, visos Amerikos.

Susipratę lietuviai darbininkai tik pasveikinti tegali šitą praklinų žingsnį. Šimtai tūkstančių šilko audėjų Amerikoje tebėra neorganizuoti ir priklauso “šventai” malonei savo darbdavių. Jie dirba sunkiai ir už menką atlyginimą. Pastangos pagerinti jų būvį nučina vėjais, nes neorganizuotų vergų darbdaviai nebijo.

Kodel Patersono audėjų streikas taip nusivilko? Kodel Patersono darbdaviai taip spardosi prieš darbininkų reikalavimus? Ogi todėl, kad jiems didelio strieko nėra. Jie turi fabrikus ir dirbtuves kituose miestuose, kur darbai eina visu smarkumu. Jiems dabar svarbu sutriuškinti kovą Patersono vergų. Kada apsidirbs su pastaraisiais, tada savo kanuoles paleis ant vergų kituose miestuose, kurie dabar dirba ir džiaugiasi, kad darbo užtekina turi. Jeigu visi šilko audėjai būtų organizuoti į uniją, būtų buvę įstatyti darbdaviams reikalavimai nacionale papėde ir į kovą būtų stoję ne viešpatavimo darbininkai, bet visi šilko audėjai Amerikoje. Darbdaviai būtų turėję pasiduoti darbininkams.

Labai, labai reikia didelės ir energingos kampanijos del suorganizavimo šilko audėjų į uniją. Organizacijoje darbininkų galybė. Ir jeigu “Associated Silk Workers” unija rengiasi prie tos kampanijos, visų komunistų pareiga ištieti jai ranką ir pagelbėti šitose prakliniose pastangose.

A. B.

APŽVALGA

BUOŽEM GERAI.

“Vienybė” gėrisi, kad Lietuvos žemdirbystė pakilus. Apie tai “Vienybė” semia “žinias” iš kunigo Lietuvninko laiško, kad

“Oklinkai didi ir maži turi visokias mašinas. Laurus arfa dviagiais plūgais” ir t.t.

Kunigas, žinoma, sprendžia tikrai žiūrėdamas į dvarininkus ir stambiuosius buožes. Jeigu norite geriau patirti, kaip mažiem ūkininkam sekasi dabartinėje Lietuvoje, neklauskite kunigų nei šiaip buržujų. Geriau pasiteiraukite darbininkų, sugrįžusių iš Lietuvos. Jie pasakys jums teisybę, — kad mažazemiam ūkininkam kruvinas vargas sprandą graužia; kad bežemiams sodžiaus darbininkams, bernams, merginoms ir kumečiams gyvenimas kur kas skaudesnis, negu pirm karo.

Tegu skaitytojai, kurie gauna laiškus iš Lietuvos apie vargus mažazemių ir bežemių, mums juos prisijūnia. Redakcija, išnaudojusi svarbiausias laiškus vietos, apsiima čielus laiškus gražinti atgal.

SARMATA.

New Yorko “socialistas” Panken’as tvirtina, kad demokratas Al. Smith’as tapo išrinktas šios valstijos gubernatorium ‘socialistiniais’ balsais. Delei tokių savo “laimėjimų”, ištikrųjų, “socialistai” turėtų ne didžiulius, bet rasti iš gėdos: iš buvusių šiokių tokių darbininkų klasės “vadų” jie virto kapitalistinių partijų atvirais pakalikais.

BIZNIS IR SOVIETAI.

Pereitais metais Sovietų Sąjunga pirkė iš Amerikos už \$40,000,000 medvilnės (bovelnos) ir įvairių būtinų darbo įrankių. Už viską gražiai apsimokėjo. Danijos pramonikai ir prekėjai pareiškia, jog galima su Sovietais žmoniškai varyti biznį.

Anglų prekėjai neturėjo jokio vargo prekyboj su Sovietais dar pirm, negu Anglijos valdžia formaliai pripažino Sovietų valstybę.

Vis didesnis skaičius Amerikos pramoninkų ir prekėjų norėtų biznio su Raudonąja Respublika.

Jungtinių Valstijų Užsienio Reikalų Senatines Ko-

misijos pirmininku tapo senatorius Borah. Jis karštai stoja, kad Jungtinės Valstijos pripažintų Sovietų valdžią. Pirm senatoriaus Borah’o, tos senatinės komisijos pirmininku buvo senatorius Lodge’ius. Paskutinėmis dienomis jis mirė. Lodge’ius buvo atkakliausias priešas Sovietų pripažinimo.

Negalėdamos sugriauti Sovietų Sąjungos, mažų-pažų pripažino Sovietus visos pasaulio valstybės. Prie to jas verčia bei traukia biznio reikalai.

KUOM “SOCIALISTAS” GERESNIS?

Anglijos “socialistų” MacDonald’o valdžia buvo nutraukusi diplomatijos ryšius su Meksika. Naujoji, atvirų atžagareivių vyriausybė su St. Baldwin’u priekakyje išnaujo pradėjo derības su Meksika, kad išsprendt pirmesnius kivirčius tarp tų dviejų šalių.

“Socialisto” MacDonald’o nota Meksikai skamba šiurkščiai, palyginus su St. Baldwin’o susirašinėjimais su ta šalim.

MacDonald’as, vadinasi, negali pasigirti nė savo švelnumu reikaluose su silpnaisiais kraštais.

Ir Baldwin’as lygiai pildė valią savo imperialistų. Bet MacDonald’as, norėdamas ypač pasigerinti tiem imperialistam, dažnai pasirodavo dar aršesniu nervuotu akyplyša.

“Apšvietiečių” Literatūra

Amerikos Darbininkų Apšvietos Draugija varo nešvarią bataliją prieš A. L. D. Literatūros Draugiją; niekina jos išleistus veikalus. Saujelė “apšvietiečių” praktiškia, besistengdama išrausti pamatus Amerikos Darbininkų Partijos Lietuvos Sekcijai ir ALDLD-jai. Bet veltui darbas. Perkietė šių organizacijų pamatai, permenkos “apšvietiečių” pajėgos.

Jų “apsišvietimas” — “džioksmas”, o ne laikraštis: bespėkis draskymasis, plūdimas, šmeižtas ir politinės nesąmonės.

Na, o jų Darbininkų “Apšvietos” Draugija?

Spręskime iš pirmagimio jos kūdikio. Tai “Romeo ir Julytė”, vertimas iš Shakespeare’o.

Kad tas veikaliukas neturi jokios darbininkam naudingos klasinės prasmės; kad jis yra historiskas viduramžių romansas, — tai aišku visiem, kurie tik jį skaitė. Bet jau vertimas, tai tik nuo pavietrės, bado, ugnies ir vainos! Vertėju pasirašo M. Maskvietis; tuo parašu, matomai, norima pasireklamuoti tarp Maskvų pritariančių darbininkų. Tačiau raudonoji Maskva tokiais pasitarnavimais anaipol nepagerbiama. Kai del literatinės vertimo puses, tai čiaudi net grigaitinėjantiem “apšvietiečiam” palankus “Naujienu” bendradarbis.

Jeigu “apšvietiečiai” tikisi įbrukti savo “Romeo ir Julytę” lietuviams darbininkams kaip scenos veikala, tai apsiriks nabagai.

Buvęs Apšvietietis.

Kas turi moterį, tas turi ir priešą.

Ispanų patarlė.

KAIP BAKTERIJOS PASKANDINAMOS

Kaip jos žūva nuo spindulių ir šviesos.

Garsus Amerikos daktaras Woods Hutchinson’as liepia nuolat maudytis. Jis sako, kad maudyne eina ranka ranson su civilizacija. Primena apie didžiasias senovės Romos pirtis ir apie Graikijos šalto vandens maudykles. Arabai, kuomet jie buvo augščiausiai pakilę apšvietoj, traukdavo tam tikrais kanalais vandenį iš už kelių desėtkų mylių į miestus ir sodžius, kad turėtų kuom maudytis.

Nešvarumo ligos.

Desėtkai milijonų žmonių Azijoje ir Afrikoj šiandieną serga bjauria akių liga, vadinama trachoma; tulose vietose kiekvienas penktas žmogus turi tą ligą. O tai todėl, anot daktaro Hutchinson’o, kad ten žmonės labai retai tesimaudo, nebent vasarą, kada galima pasimaudyti upėse, ežeruose bei juroje.

Kur žmonės pakankamai maudosi, ten, sako tas daktaras, mažne visai yra nežinomos tokios ligos, kaip tifus, dėmėtoji karštinė ir niežai. Daugelis spuogų bei išsiveržimų ant veidų taip pat, girdi, paeina iš to, kad permažai maudomasi.

Ypač mažus vaikus reikia dažnai maudyti. Daugybė kūdikių miršta del nešvaraus užlaikymo.

Nejaugi per daug maudytis pavojinga?

Vienas žymus Anglijos daktaras, Almoth Wright išsireiškė, kad per daug maudytis taip pat esą ne sveika. Esą, nuo nuolatinio vandens ir muilo oda pasidaranti minkšta, delikata ir negalinti taip gerai atsilaikyti prieš įvairias ligų bakterijas.

Daktaras Hutchinson’as tatau užginčija. Sako, šviri oda nesuskirsta, nesutrūksta taip, kaip kad nešvari. Retai maudoma oda ant savęs nešioja dideles eibes bakterijų, nešvarumo ir ligos perų; tokia oda, be to, kur kas dažniau būna sutrūkusį; o ten, kur jina sutrūkusį, tai į jos ravelius prilenda bakterijų ir varo savo blėdingą darbą.

Gerai vandeniu ir muilu nusimaudyti, milžiniška didžiama bakterijų pasilieka vandenį; palyginamai nedaug jų išsilaiko prikibusios prie kūno. Bet nuo muilo ir vandens ir tos pačios būna nusilpusios, prisimurdžiūsios.

Šviesa — ligos perų priešas.

Pats jau nusirėdymas ir pabuvimas šviesioj maudyne yra bakterijų neprieteilius.

Džiuvos bakterija yra viena iš drūčiausių žinomų bakterijų. Bet saulės spinduliuose jina neišlieka gyva ilgiau, kaip 15 minučių. Paprastoj dienos šviesioj, kur tiesioginiai saulės spinduliai nepasiekia džiuvos bakterijos, ir tai ta bakterija nugai per valandą.

Todėl jau ir del šitos priežasties daktaras Hutchinson’as nepataria per daug skubintis iš maudyne kambaryje. Net elektros šviesa ir tai rimtai naikina ligų perus, arba bakterijas.

Kai del garinių, turkiškų arba rusiškų pirėjų, tai jos nėra taip patiriamos. Dažniausia jos būna tamsios,

negana švariai laikomos ir abelnai pačios turtingos bakterijomis.

Švariai užlaikomoj, dažnai maudomoj odoj, pagali, esti sveikesnės gyvenselės celės (narveliai), ir jos kur kas geriau atsilauko prieš besiveržiančias nepageidaujamas bakterijas. Jeigu oda užleista, suskretusi, suskirdusi, suplaisijusi, tai ir tos odos celės silpnesnės, kad nugalėt tuos nepageidaujamus svečius, ligų perus, vadinamus bakterijomis.

Nelaimingi Atsitikimai

Rašo Senas Vincas.

Viena, pedėdienį “užsikrenkiavau” savo aštunto šimtmečio Forduką ir išvažiavau su savo familija ant spacierno. Tik spėjo mano Fordukas gerai įsismaginti (nes turėjo šaltį ir vis čiaudėjo), kaip štai atlėkė kitas karas iš priešais, o ant vidurio kelio pasipainiojo fermerio karvė. Aš pakreipiau į vieną pusę, anas padarė tą patį ir mudviejų automobiliai pasibučiavo, kaip mariti su uošve. Moterys sukudakavo, kaip vištos, o iš auto automobilio išsiritu milžiniškas vyras ir sukriokė:

— Kokioj pekloj tu mokinai valdyti karą!...
— O koks nebrėka tave mokino važinėti! — atkirtau jam.

— Užmokėk!
— Tu pirmas man užmokėk!

— Tu mano “tajerą” pramušei, matai, kad jis minkštas. Užmokėk, o jei ne, tai...
— Tai ką? — Atkirtau jam. — Manai, kad tu išpurpes, kaip peraugęs agurkas, tai aš tavęs bijau?...

— O kad tu parudęs, kaip indijonas, tai manai, kad aš nusigąsiu?...

Žem. Svyruoklis.

GYVENIMO GRIUVĖSIUOSE

(Tąsa)

Tuo laiku jau buvo gana tamsu, ir jam prisiejo pamislyti, kurion pusėn jo namai. Jeigu taip būtų atsitikę dienos laiku, tai jis, matydamas kalną, kuris tęsėsi visu rytiniu miesto šonu, būtų galėjęs lengvai surasti, bet dabar tamsoj nėra taip lengva. Raulas klajojo tulą laiką, keikdamas savo nepasisekimą ir tai, kad gal jo bosas supyks už tokį ilgą sugaišimą. Po kiek laiko jis atsidūrė ant gatvės, kurią jau pažino. Nesitverdams džiaugsmu, jis persiskubino namo, ir įbėgęs padėjo Maloniui cigarus ant stalo.

Lempa degė. Dilius snaudė toj pačioj vietoj, kur jį paliko Raulas. Jis daugiau nieką neatkreipė atydos, vien tik į tai, kad Malonis mažai kreipė atydos į jį patį. Tik po valandėlei, kada jis pakilo nuo stalo, ant kurio stovėjo kalnai nugerta Raulo banka, kurią jis buvo pirmias parnešęs, tai bosas, atsiveikindamas Dilienę, ištiesė ir Raului ranką, ką tai sakydamas.

— Ką jis sakė? — paklausė Raulas Dilienės.

— Labai jum dėkavoja ir sako, kad jus neužmirš už tai.

Per visą Gajauską malonumo bangos pertėgo. — Kaip tai malonu nuo tokio žmogaus išgirsti toki žodžiai! Tai yra daugiausia, negu kas gali tikėtis...

Ir kuomet Dilienė, išleidus Malonį laukan, su juomi kalbėjo, Raulas, lyg pagavime dvasios, skraidė dansomis besipuošdamas garbingais ir brangiais doleriais, kurie bus jam perduoti iš rankų dėkingo Malonio.

— Del to turiu parašyti laišką Magdytei. Ji bus neišpasakytai linksma, apie tai išgirdus.

Ir jis ūmai susijieskojo plunksną ir ra-

šau pasispjauzdžiau delnus, o jis pradėjo raitotis rankoves. Tuom tarpu jo moteris prišoko prie jo, pastūmė į šalį ir tarė lietuviškai:

— Kam tu tam žmogui akis draskai?... Aš važiuodama iš namų mačiau, kad tavo “tajeras” buvo prasi-kales ir minkštas, kaip Gri-gaičio galva.

Visi pradėjome juoktis ir lietuviškai užbaigėme ginčus: Tu, broli, susitaisyk savo karą, o aš susitaisyiu savo. Į balą puolę, sausi nekelsime.

— Gud bai,
— Gud bai.

Prezidento rinkimų dienoj, atėjo pas mane mano bosas ir sako:

— Sei, Vincas. Eik persirengti kitomis drapanomis, važiuosime balsuoti už prezidentą ir kadangi mano tėvas labai serga, tai važiuosime pas mane ir praleisime vakarą — bus smagiau. — Gerai — Sakau jam. — Aš galiu važiuoti, kad ir į pekla, jeigu mokėsi man “overtaim”?

— Kam kas, o durniui duona. Taip tau tas “overtaim”. Juk tu ant manęs negali rūgoti. Tau visuo-met “overtaim’o” nestokuoja.

— Vell, mister bos... Biznis is biznis.

Kada nuvažiuosime pas jo sergantį tėvą, aš, pasiteiravęs apie jo sveikatos stovį, pardėjau jį raminti:

— Nenusiminkite. Jūs dar nemirsite, nes neesate darbininkas, mažai dirbote savo gyvenime ir gyvenisite ilgiaus, negu darbininkas, kuris dirba dulkėse ir prakaituoja visą savo gyvenimą.

— Aš ir gi taip manau. — nudžiugusiai pradėjo senis.

Visą savo gyvenimą nieku nesu dirbęs, bet jaučiuosi labai blogai. Kada pasitei-

šalą. Nors turėjo vargo, pakol surado pieros, bet vis tik surado.

Kada jau buvo parašęs keletą eilu sugrįžo Dilienė. Raulas jos veik ne stebėjo, ir neatkreipdamas dėmes rašė liaus.

Ji atsisėdo šalia ir garsiai ištare pirmus žodžius: “Brangioji mano Magte”. Paskui besisypsodama žiūrėjo į Raulą.

— Tai pačiukei laiškas? Ką? Na gėlis! — apgailastavo ji, sėsdama šalia glostydama jo plaukus. — Praeis daug ko, kol apsiprasi.

Paskui ji pripylė stikliuką degtinė nepabaigtos bonkos ir Gajauskai: — Išgerk tamsta, Gajauskai. Juk šiaip ar taip, jau esame ištraukę...

— Ne, tamsta. Labai ačiu, bet tu parašyti laišką savo material. Ji ten nerimaudama laukia. Jei daugiau išsiu, tai negalėsiu rašyt.

— Tik nesibijok tamsta. Jau jeigu galėsi, tai aš padėsiu... Sarmata būtų...

Raulas išgėrė ir, neatkreipdamas dėmes į Dilienę, kuri taip pat pylė stikliu vėl ėmėsi už laiško. Dilienė, apsidirbus degtine, pradėjo kalbėti įvairius diktus, o tas kaip tik ir trukdė rašymą laišku labiau, kad Raulas, pabaigęs pasve nimą, nežinojo ką daugiau rašyti. Kmet per tulą laiką ji nenustojė kalbėti, Raulas, biskutį užpykęs, nutarė eit į s kambarį ir ten su pašiuku užbaigti laiš-

Raulas, atsidūręs savo kambaryje, neturėjo ramumo, kuomet Dilienė ba išbudinti savo vyrą ir negalėdama išbūti ti pradėjo kolioti visokiais žodžiais.

tulą laiką viskas nutilo; ir Raulas, užšęs apie viską, rašė laišką apie pasisekusio darbu, tro laiku kas tai susibėdė ir pris ir pasigūlo Dilienės balsas:

— Būk taip geras tamsta ir pagelmuvesti tą seną girtuoklį į lovą, kadangi viena negaliu.

(Bus daugiau.)

HARTFORD, CONN.

Lapkričio 8 d. ALDLD kuopa statė scenon veikią “Komedija Statmėje”. Tai pirmas perstatymas šiam ir ne. Veikalėlis parašytas T. by Rustjoj Valaičio, kuris bliki gana patiko. Bet pačiu sykiu užduota gerokai smugelinkams. Po peramūni panelė B. Ramoskiūtė dainavo ir mažai mergaitė pklamavo.

Neseniai buvau minėjęs, vietos parapijoni įsigijo n arba, teisingiau pasakius, r randavojo. Dabar jau ded didžiausios pastangos, kad rinkus daugiau pinigų. Yra kelių parapijoni, kurie ded dešėtkus dolerių ir mano, jiems dievas atiduos su simėiais. Vienas fermeris vė tam tikslui bulių, kuri bar leidžia išlaimėjimui.

Parapijoni, didžiun skurdžiausiai gyvena prasi stiai maitinasi, bet pakuti savo centus duoda kunigui.

Dabar miestas varo vaju taip vadinama, Commu Chest. Visur dirbtuvėse iš bininkų reikalaujama duot penkinė ir daugiau. Darbikams pasakojia, kad tais gais bus šelpiami bedarbiai, turčiai ir visokie pavargi Darbininkai, bijodami net darbo, duoda į tą fondą kruvinai uždirbtus centus. Neduos, darbdavis gal tav darbo pavaryti.